

Bilag 1: Dagtilbud 0-5 års pladser

I juni 2008 blev behovsprognosen for 0-5 års pladser forelagt Børne- og Ungdomsudvalget. Behovsprognosetallene er udarbejdet i samarbejde med det eksterne konsulentfirma, Dynasoft. Konsulentfirmaet udarbejder behovsdelen, mens Børne- og Ungdomsforvaltningen udarbejder kapacitetsdelen.

Behovsprognosen for 0-5 års området er udarbejdet med udgangspunkt i befolkningsprognosen for Københavns Kommune. Koncern Service udarbejder årligt en distriktsopdelt befolkningsprognose, som bl.a. vurderer fødselsrater, flyttemønstre og bosætningsmønstre i boligudbygningsområderne.

Befolkningsprognosen i 2008 viste en uventet tilgang af 0-2 årige på 473 i 2008 og 702 i 2009. Befolkningsudviklingen blev, i befolkningsprognosen 2008, vurderet til at stige vedvarende de kommende år. Der blev derfor fremlagt en akutplan, som skulle medvirke til at bibeholde pasningsgarantien i Københavns Kommune på kort sigt. Akutplanen tilførte midler til at etablere plads til ca. 55 grupper (med 12 vuggestue- eller 22 børnehavebørn).

Det er Børne- og Ungdomsforvaltningens vurdering, at børnetallet fortsat stiger, hvilket bekræftes af de officielle befolkningstal fra Koncern Service. I forbindelse med en sammenligning af den aktuelle befolkningsudvikling i København (folkeregisteropgørelse oktober 2008) med den estimerede befolkningsudvikling i 2009 viser tilsvarende en tendens til et fortsat stigende børnetal – også væsentlig mere end det blev estimeret i befolkningsprognosen 2008.

Behovsprognosen januar 2009

For at kunne udarbejde en revideret anlægsplan på 0-5 årsområdet har Børne- og Ungdomsforvaltningen opdateret behovsprognosen fra juni 2008. I den nye behovsprognose for januar 2009 er pladserne, som etableres i forbindelse med akutplanen medregnet i kapaciteten. Det vil sige, at udgangspunktet i denne fremstilling er, at de vedtagne 55 grupper etableres fuldt ud i 2009, hvorfor de er medregnet i den eksisterende kapacitet.

Det er vigtigt at pointere, at befolkningsprognosen for 2009 og fremefter endnu ikke er tilgængelig, så behovsdelen er fortsat udarbejdet med udgangspunkt i befolkningsprognosens estimer i 2008. Dog er befolkningstallene fra 2008 opdateret i forhold til den reelle udvikling (pr. januar 2009).

Hele byen	Vuggestue				Børnehave			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Behovsprognose juni 2008	-488	-328	-149		-231	-377	-649	
Behovsprognose januar 2009	-363	-374	-182	-154	-262	-252	-477	-680

Det fremgår af ovenstående tabel, at der i København, som helhed, forventes et merbehov på vuggestuepladser på 363 i 2009 (mod 488 i behovsprognosen 2008). I 2010 forventes behovet for pladser i forhold til kapaciteten at stige til 374 ekstra vuggestuepladser udover kapaciteten inklusiv de 55 grupper.

Årsagen til at behovet er lavere end sidste behovsprognose er, at der i den opdaterede behovsprognose er indlagt akutplanen med de 55 grupper samt institutionsomlægninger på Nørrebro og Vanløse i den samlede kapacitet. Derfor bliver afvigelsen mellem det samlede behov og den samlede kapacitet mindre.

Den samlede kapacitet i Københavns Kommune består af følgende pladstyper:

- 0-2 års pladser i vuggestuer og integrerede institutioner
- 0-2 års pladser i dagplejen (kommunal dagpleje, Privat Dagpleje og Flerbørnsdagplejer)
- 0-2 års pladser i pulje- og privat institutioner
- 0-2 års pladser i Privat Børnepasning

- 3-5 års pladser i børnehavepladser og integrerede institutioner
- 3-5 års pladser i pulje- og privatinstitutioner
- 3-5 års pladser i Privat Børnepasning

Der er der indlagt kommende projekter, opnormeringer og ændringer i perioden
I alt er den samlede kapacitet på 0-5 års området blevet opjusteret med akutplanen med følgende tiltag:

- 12-14 opnormeringer (218 vuggestuepladser)
- Tre flerbørnsdagplejer (30 vuggestuepladser)
- Tre rumlepottes (60 børnehavepladser)
- Tre udflytterinstitutioner (140 børnehavepladser)
- To (fleksible) daginstitutioner (72 vg og 88 bh på Amager)
- To skovbusser (22 børnehavepladser)
- Omlægning af pladser samt udbygning af eksisterende institutioner

I bilag 2 gives der en grafisk illustration af implementeringen af akutplanen. Heraf fremgår, at nogle af de 55 grupper er erstattet af tilsvarende initiativer, hvis dette har været mere hensigtsmæssigt.

Politiske beslutninger

Det blev i 2005 politisk besluttet, at alle kommuner skal tilbyde pasningsgaranti for alle børn i alderen et halvt år til skolestart. Pansningsgarantien betyder, at kommunerne er forpligtiget til at tilbyde en plads senest fire uger efter, at barnet er fyldt 26 uger.

Pasning indenfor 4 kilometer

Udgangspunktet for anvisning af 0-2 års pladser i Københavns Kommune var det politisk fastsatte servicemål om, at forældrene skal tilbydes pasning af deres børn maksimalt fire kilometer fra deres bopæl.

På grund af det stigende behov for vuggestuepladser er der midlertidigt dispenseret for reglen om pasning inden for fire kilometer. Det betyder, at forældre i dag får tilbudt pasning af deres børn inden for kommunegrænsen.

Dispensationen lyder:

"At barnet sikres pasning inden for to måneder så tæt på hjemmet som muligt. Det vil sige som udgangspunkt i eget distrikt eller naboladistrikt, men hvis ikke dette er muligt så i en af byens andre dagtilbud, som ligger længere væk." (BUU 14. november 2008)

Udbygning til 90 % af spidsbelastningsbehovet

Behovet for ekstra kapacitet defineres ud fra spidsbelastningsbehovet det pågældende år. Der vurderes at være et merbehov for pladser, som ikke kan løses på anden vis end udbygning, hvis der mangler 60 pladser (svarende til en 5 gruppers vuggestue) eller derover. Udbygningen til spidsbelastningen sker op til 90% af behovet. De resterende 10% forventes at kunne dækkes via fleksible pladser, merindskrivning i eksisterende institutioner m.v.

Sikret overgang fra vuggestue til børnehave i integrerede institutioner

Udgangspunktet er, at børn, der indmeldes i en integreret institution, er sikret overgang til børnehave i samme institution. Dette stiller krav til en integreret institutions normering, da der ved for få børnehavepladser vil være svært at sikre denne overgang. Fordelingen af børn skal være 45% vuggestuepladser og 55% børnehavepladser – mindre end dette vil medføre at institutionen bliver såkaldt "skæv" og ikke kan garantere en overgang for alle indmeldte vuggestuebørn. Når der er sikret overgang mellem vuggestue og børnehave betyder det, at børnehavebørnene ikke kan rykke op i børnehavedelen, men må blive og "fylde op" i vuggestuedelen.

Det bemærkes, at det har, grundet beslutningen om 12-14 opnormering, været nødvendigt at dispensere for denne regel i udvalgte integrerede institutioner, netop for at undgå ovenstående "tilsanding i vuggestuedelen".

Pladsbehov 2009-2012

I den nye behovsprognoze for januar 2009 fremgår det, at det fortsat er distrikterne Indre By, Vesterbro, Østerbro, Valby og Amager, som har det største merbehov for pladser. Behovet i perioden 2010-2012 forventes dog, med den kommende befolkningsprognoze, at stige yderligere, da der ifølge Koncern Service p.t. er den største befolkningstilvækst i Københavns Kommune siden 1945. Der er altså – på trods af oprettelsen af ekstra 55 grupper i akutplanen – fortsat behov for vuggestue- og børnehavepladser for at kunne overholde pasningsgarantien i Københavns Kommune.

Antallet af pladser, der er behov for, afhænger af, hvorvidt Københavns Kommunes servicemål, om at tilbyde en vuggestueplads maksimalt 4 kilometer fra bopælen, genindføres. En genindførelse af servicemålet medfører, at der er et behov for en større vuggestuekapacitet end, hvis det besluttes ikke at genindføre fire kilometergrænsen i det kommende år.

Pladsbehov ved genindførelse af pasning inden for fire kilometer

Københavns Kommune har, grundet det stigende behov for dagtilbudspladser, midlertidigt dispenseret for det politisk fastsatte servicemål om pasning inden for fire kilometer. Hvis pasning inden for fire kilometer søges genindført, så er det nødvendigt, at vurdere om noget merbehov i udvalgte distrikter kan dækkes af merkapacitet i nærliggende distrikter.

Der er i tabellen taget udgangspunkt i spidsbelastningsmåned for perioden 2009-2012. Herefter er behovet for henholdsvis 0-2 års pladser og 3-5 årspladser sammenholdt med muligheden for dækning i nabodistrikt.

Herefter fremgår pladsbehovet ved genindførelse af pasning inden for fire kilometer:

Institutionstype	Pladser			
	2009	2010	2011	2012
Vuggestue (ingen omlægning)	-366	-364	-237	-231
Børnehave (ingen omlægning)	-448	-438	-544	-772
Total (ingen omlægning)	-814	-802	-781	-1003

Det fremgår af ovenstående tabel, at der i 2009, samlet set, mangler 814 0-5 års pladser for at kunne sikre pasning inden for fire kilometer i spidsbelastningsperioden. Dette behov er jævnt frem til 2012, hvor især behovet for børnehavepladser stiger.

Det bemærkes, at dispensationen for pasning inden for fire kilometer kun gælder på 0-2 års

området, hvorfor servicemålet om børnehavetilbud inden for fire kilometer ikke kan overholdes.

Anlægsbehov 2009-2012

I det nedenstående er anlægsbehovet vurderet på baggrund af behovstallene for henholdsvis 0-2 år- og 3-5 årsområdet. Udbygningsgraden i København er fastsat til 90% af spidsbelastningsbehovet. I den nedenstående tabel fremgår det, hvor mange grupper dette udgør for 0-2 år- og 3-5 årsområdet i perioden 2009-2012.

Anlægsbehov genindførelse af 4 km reglen

Institutionstype	Grupper a 12 eller 22 børn			
	2009	2010	2011	2012
Vuggestue	-27	-27	-18	-17
Børnehave	-18	-18	-22	-32
Total antal grupper (ingen omlægning)	-46	-45	-40	-49

Det fremgår af ovenstående tabel, at der i 2009 mangler, hvad der svarer til 27 vuggestuegrupper og 18 børnehavegrupper for at kunne sikre pasning inden for fire kilometer.

Hvis man omsætter tallene til 5 gruppers daginstitutioner, som er den traditionelle størrelse for en nybygget daginstitution, så mangler der i alt i perioden 2009-2012:

Antal institutioner (ingen omlægning)				
Vuggestuer (ingen omlægning)	-5	-5	-4	-3
Børnehaver(ingen omlægning)	-4	-4	-4	-6
Antal institutioner i alt (ingen omlægning)	-9	-9	-8	-10

I de kommende år mangler der mellem 8-10 institutioner for at kunne genindføre pasning inden for fire kilometer i Københavns Kommune.

Pladsbehov ved fravigelse fra servicemålet om pasning indenfor 4 kilometer

I nedenstående tabel er der taget udgangspunkt i spidsbelastningsmåneden for perioden 2009-2012. Pladsbehovet i tabellen forudsætter, at Københavns Kommunes servicemål om pasning indenfor fire kilometer ikke genindføres for vuggestuer og, at der dispenseres for den eksisterende regel om, at alle børn er sikret en børnehavemplads indenfor fire kilometer.

Det fremgår af tabellen, at der er kapacitetsmangel for både vuggestuer og børnehaver i årene 2009 – 2012.

Institutionstype	Pladser			
	2009	2010	2011	2012
Vuggestue	-363	-374	-182	-154
Børnehave	-262	-252	-477	-680
Total	-625	-626	-659	-834

Anlægsbehov 2009-2012 ved fravigelse fra 4 km reglen

På baggrund af pladsbehovet i 2009 – 2012 er det manglende antal vuggestuegrupper og børnehavegrupper beregnet i nedenstående tabel, ved en størrelse på 12 børn i

vuggestuegrupper og 22 børn i børnehavegrupper. Nyetablerede institutioner bliver typisk indrettet med plads til fem grupper, hvilket giver behov for etablering af 8 institutioner.

Institutionstype	Grupper			
	2009	2010	2011	2012
Vuggestue	27,2	28,1	13,7	11,6
Børnehave	10,7	10,3	19,5	27,8
Total	37,9	38,4	33,2	39,4
Antal institutioner	7,6	7,7	6,6	7,9

Konsekvenser 0-5 år

Som det fremgår af ovenstående, så er der i 2009 ikke tilstrækkelig 0-5 års kapacitet til at kunne opretholde pasningsgarantien inden for kommunegrænsen, hverken på kort eller længere sigt. Nye udbygningsprojekter kan være medvirkende til at sikre pasningsgarantien på længere sigt, men på kort sigt er der behov for mere kapacitet og ændring af eksisterende regler, hvis pasningsgarantien skal kunne sikres fremadrettet i Københavns Kommune.

Følgende tiltag kan medvirke til at etablere 0-5 års pladser i Københavns:

- Omprioritering på den eksisterende anlægsramme for 2009 (jf. Bilag 4)
- Midlertidig 12-14 opnormering indføres også i Bispebjerg og på Nørrebro
- Indførelsen af tvungen indskrivning i fritidshjem pr. 1. april 2009
- Omlægning af to tidligere klubber til to daginstitutioner (jf. forslag i indstilling om fritidshjemsstruktur)
- Ophævelse af garantien for overgang mellem vuggestue og børnehave i integrerede institutioner, således at man kan etablere institutioner med skæve normeringer afhængigt af behovet
- Midlertidig ophævelse af servicemålet om, at vuggestuebørn og børnehavebørn skal have tilbud om en børnehaveplads inden for fire kilometer.
- Rekruttering af flere dagplejere via dagplejekampagnen
- Pladsudvidelse i eksisterende institutioner på baggrund af Kejd-analysen
- Igangsættelse af forsøgsordningen "tilskud til pasning af eget barn" (forsøgsordningen er allerede politisk vedtaget og forventes opstartet i forsommeren 2009)

På længere sigt er der behov for flere anlægsmidler til udbygning af den eksisterende kapacitet i København. Dette gælder ikke mindst, da mange af pladserne som kan tilvejebringes, er af midlertidig karakter.

Der fremlægges derfor budgetønsker til budget 2010 i forhold til etablering af permanente løsninger i 2010-2012.

Baggrundsark

Den opdaterede behovsanalyse viser nedenstående behov fordelt på distrikter:

Behov for vuggestue- og børnehavepladser 2009 – 12*

Bydel	Vuggestuegrupper				Børnehavegrupper			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Indre By	-152	-121	-88	-83	-55	3	-28	-63
Østerbro	-24	-49	42	57	-91	-140	-139	-165
Nørrebro	-9	-9	-22	-3	281	302	319	320
Vesterbro/Kgs Enghave	-78	-39	-12	-10	-101	-79	-71	-94
Valby	-119	-112	-71	-45	-76	-49	-124	-135
Vanløse/Brønshøj-Husum	-80	66	3	19	-58	-75	-85	-24

Bispebjerg	11	27	73	79	39	26	-14	-28
Amager	-94	-136	-140	-169	-256	-285	-393	-529
Hele Kommunen	-363	-374	-182	-154	-262	-252	-477	-680

* (-) er merbehov (+) er merkapacitet

Pasning inden for fire kilometer

I forhold til servicemålet om pasning inden for fire kilometer, så er det samtidig relevant at vurdere om noget merbehov i udvalgte distrikter kan dækkes af merkapacitet i nærliggende distrikter. I de følgende tabeller er muligheden for dækning i nabolandsdistrikt sammenholdt i forhold til behovet for henholdsvis 0-2 og 3-5 års pladser.

Behov for 0-2 års pladser ved pasning inden for fire kilometer (2009-2012)

Distrikt	0-2 årige							
	2009		2010		2011		2012	
Indre By	-152	Ikke dækning inden for fire kilometer	-121	Ikke dækning inden for fire kilometer	-88	Halvdelen af pladserne kan dækkes af merkapacitet på Østerbro	-83	Halvdelen af pladserne kan dækkes af merkapacitet på Østerbro
Østerbro	-24	Ikke dækning inden for fire kilometer	-49	Kan delvist dækkes af merkapacitet i Bispebjerg	51	Benyttes til at dække merbehov i nabolandsdistrikter (Indre By)	57	Benyttes til at dække behov i Indre By
Nørrebro	-9	Dækning via Bispebjerg	-9	Kan dækkes af merkapacitet i Bispebjerg	-22	Kan dækkes af merkapacitet i Bispebjerg	-3	Kan dækkes af merkapacitet i Bispebjerg
Vesterbro/Kgs Enghave	-78	Ikke dækning inden for fire kilometer	-39	Ikke dækning inden for fire kilometer	-12	Ikke dækning inden for fire kilometer	-10	Ikke dækning inden for fire kilometer
Valby	-119	Kan delvist dækkes af merkapacitet i Vanløse/ Brønshøj	-112	66 pladser kan dækkes af merkapacitet i Vanløse/ Brønshøj	-48	Ikke dækning inden for fire kilometer	-45	Kan delvist dækkes af merbehov i Vanløse/Brønshøj
Vanløse/Brønshøj-Husum	101	Kan benyttes til at dække merbehov i Valby	66	Benyttes til at dække noget af behovet i Valby	3	Behov er dækket	19	Benyttes til at dække noget af behovet i Valby
Bispebjerg	11	Merkapacitet kan benyttes på Nørrebro	27	Benyttes til at dække noget af behovet på Østerbro og Nørrebro	74	Merkapacitet kan benyttes til at dække behov på Nørrebro	79	Kan benyttes til at dække merbehov på Nørrebro
Amager	-94	Ikke dækning inden for fire kilometer	-136	Ikke dækning inden for fire kilometer	-140	Ikke dækning inden for fire kilometer	-169	Ikke dækning inden for fire kilometer
Total	-366		-364		-237		-231	

Behov for 3-5 års pladser ved pasning inden for fire kilometer (2009-2012)

Distrikt	3-5 årige							
	2009		2010		2011		2012	
Indre By	-55	Kan dækkes af merkapacitet på Nørrebro	9	Behov er dækket	-22	Kan dækkes af merkapacitet på Nørrebro	-57	Kan dækkes af merkapacitet på Nørrebro
Østerbro	-71	Kan dækkes af merkapacitet på Nørrebro	-130	Kan dækkes af merkapacitet på Nørrebro	-111	Kan dækkes af merkapacitet på Nørrebro	-156	Kan dækkes af merkapacitet på Nørrebro
Nørrebro	312	Kan benyttes til at dække behovet i nabolandsdistrikter	307	Kan benyttes til at dække behovet i nabolandsdistrikter	319	Kan benyttes til at dække behovet i nabolandsdistrikter	321	Kan benyttes til at dække behovet i nabolandsdistrikter

Vesterbro/ Kgs Enghave	-101	Ikke dækning inden for fire kilometer	-64	Ikke dækning inden for fire kilometer	-58	Ikke dækning inden for fire kilometer	-84	Ikke dækning inden for fire kilometer
Valby	-76	Ikke dækning inden for fire kilometer	-49	Ikke dækning inden for fire kilometer	-124	Ikke dækning inden for fire kilometer	-135	Ikke dækning inden for fire kilometer
Vanløse/ Brønshøj- Husum	-58	Kan delvist dækkes af merkapacitet i Bispebjerg	-75	Kan delvist dækkes af merkapacitet i Bispebjerg	-85	Ikke dækning inden for fire kilometer	-24	Ikke dækning inden for fire kilometer
Bispebjerg	43	Merkapacitet kan benyttes i Vanløse/Brønshøj	35	Benyttes til at dække noget af behovet i Vanløse/Brønshøj	-4	Behov er dækket	-17	Kan dækkes af merkapacitet på Nørrebro
Amager	-256	Ikke dækning inden for fire kilometer	-285	Ikke dækning inden for fire kilometer	-393	Ikke dækning inden for fire kilometer	-529	Ikke dækning inden for fire kilometer
Total behov (April)	-448		-438		-544		-772	